

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVÉTELNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Befizetés a Fazekas-utcaáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Politikai tallózások.

Kassa, április 20.

Az alkotmánybiztosíték dolga foglalkoztatja most a közvéleményt. Annyi különféle kombináció vetődött már felszínre, hogy senki se csodálja, ha a hiob híreknek nagyobb hitele van, mint a valóságnak. Egyrészt megszoktuk már, hogy a bécsi udvar alkotmányos törekvéseinknek útját állja, másrészt még nem szoktuk meg, hogy kormányon levő minisztereink időközben tájékozottak az országot a legélelkebb érdeklődéssel kísért törvényjavaslatok készítésének stádiumáról. Ebből következett, hogy az ország sokalja az időt, amennyi az alkotmánybiztosítékok megalkotása alatt eltelik. Az alkotmány-párt félhivatalosa ma foglalkozik az Andrássy által felvetett és vállalt alkotmánybiztosítékok dolgával s konstatálja, hogy a biztatások nyitott ajtót törnek be. Minthogy Andrássy vállalta e dolgot: bizonyos, hogy meg fogja az alkotmány biztosítékokat csinálni. Ha pedig nem tudja megcsinálni, akkor távozik helyéről.

Mi következik ebből? Az, hogy amíg az alkotmánybiztosítékokat vállalt minisztert a helyén látják, addig minden alkotmányos, technikai és időbeli bizonyossága megvan e biztosítékok létrejöttének. Improvizálni ilyesmit nem lehet; közjogi intézmények, mint a hidak s az erődök egyfelől kőből és vasból épülnek, másfelől mégis hajszálnyi finoman kiszámított és kicsiszolt munkát kívánnak. De az idő, amennyiről szó lehet, nem huza-vona, hanem csakis a lelkiismeretes és a sok munka kívánta időhatár.

Az a valóság, hogy Andrássy nem köszönt le, teljes bizonyossággal azt mutatja, hogy az államügyek rendes útján és menetében megy ez az ügy zavartalanul és akadály nélkül.

A néppárt már pakkol. Lapjában, az alkotmánypártban, nap-nap után gunyos csipkedések piszkálják a függetlenségi pártot. Hentaller sokatmondó kijelentésére azt írja, hogy inkább azon aggódnának, hogyan fog a függetlenségi hal uszkálni abban a vízben, melyet a negyvennyolcasok annyira lecsapoltak, hogy ugyancsak nem üti meg a 48-at. Hogyan? Hát egyszerűen kidobják a reakcionárius néppártot. Ha a mi vizeink sekélyessé váltak, az csak azért van, mert a néppárt is ott lubickol a koalícióban. Ki

kell dobni s nyomban felfrissülünk. A penészgomba megfertőzi a kristályforrást, a reakció butasága, még ha oly kis helyen sötétlik is, mint a néppárt, a világosság fénykövéjének egyik vékony sugarát elhomályosítja. Ki kell dobni piócákat, ugys a függetlenségi párt kegyelméből élőködnének. Mert ha nincs pártközi egyezmény, bizony a néppárt összes kerületeit elhódította volna a 48-as párt.

A kiegyezés ügyében fontos mozzanatot jelent, hogy a közgazdasági bizottság az autonóm vámtarifára vonatkozó törvényjavaslatot letárgyalta és teljes egészében elfogadta. Ezzel befejezett tény elé állította az osztrák kormányt, mert tudvalevően Beck erősen ellenezte, hogy e törvényjavaslat a kiegyezési tárgyalások befejezése előtt tárgyalassék. A magyar kormány és a parlament a gazdasági önállóságra vonatkozó, törvényben biztosított jogainkat nem hajlandó semmiféle mellétekintetnek alárendelni s egyenes uton halad az önálló vámterület megvalósítása felé.

Az államvasuti beruházások. A nem állami tanítók fizetéséről való törvényjavaslat tárgyalását a jövő héten alkalmassint félbeszakítják. E javaslatnak ugyanis negyven szakasza van; a Ház eddig csak tizenegy szakaszt fogadott el s így a részletes vita még nyolc-tíz napig eltarthat, holott az államvasuti beruházásokról való törvényjavaslat elintézése fölötté sürgős s a kormány mielőbb törvényerőre akarja emeltetni, azért értesülésünk szerint a kormány arra határozta el magát, hogy a jövő héten, legkésőbb szerdán az államvasutak beruházásáról szóló törvényjavaslatnak a napi-rendre tűzését fogja javasolni. Ettől a szándékától csak abban az esetben áll el, ha a népiszkolai javaslat tárgyalása gyorsabb menetben történik.

A hazai ipar és a gazdák.

Magyar gépeket vásároljunk.

Darányi miniszter leirata.

Darányi földmívelésügyi miniszter nagy jelentőségű felhívást intézett a gazdasági egyesületek, így az *Abauj-Torna vármegyei gazdasági egyesület* útján is a gazdákhöz, melyben a megindult gépvásárlás alkalmából a hazai gépipar támogatására hívja föl a gazdákat. A gazdasági egyesülethez intézett leirat a következő:

A magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete még a múlt év őszén azon panaszszal fordult a kereskedelemügyi miniszter urhoz, hogy a gazdasági egyesületek

a tagjaik részére szükséges gazdasági gépek és eszközök beszerzésénél gyakran mellőzik a hazai beszerzési forrásokat és külföldi cégeknél rendelik meg szükségleteiket.

Tekintettel hazai gépiparunk azon jogos és méltányos igényeire, hogy gazdaközönségünk által gépszükségletének kielégítésénél a külföldi cégek javára ne mellőztesék, a küszöbön álló munkaidény alkalmából felhívom az egyesületet, hogy igyekezzék odahatni, hogy tagjai s általában a működési területéhez tartozó gazdaközönség figyelme felhívassék a hazai beszerzési forrásokra s külföldi cégekhez csak oly gépek beszerzéseért forduljon, amelyek hazánkban még nem állítanak elő. Különösen kívánatosnak tartom, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek, mint a magyar gazdaközönség társadalmi szervezetei e tekintetben jó példával járjanak elől s tagjaik részére szóló beszerzéseket kizárólag a hazai gépgyárosoknál eszközöljék.

Háboru a Balkánon.

Törökország és Bulgária közt.

Már fegyverkeznek.

Viev Mantegezza, a Kelet egyik legalaposabb ismerője, a „Corriera della Sera”-nak legutóbbi számában hosszabb cikket ír a Balkánon uralkodó állapotokról és arra a konkluzióra jut, hogy a háboru Törökország és Bulgária között már a legközelebbi időben ki fog törni.

Ugy Törökország, mint Bulgária már régen készülődnek a háborura. Mantegezza már néhány nappal a gyilkosság előtt beszélt Petkov miniszterrel, aki azt mondta, hogy Bulgáriának előbb-utóbb fegyverhez kell majd nyulnia.

A szultán külön követe Munir basa a legutóbbi hetekben sorra látogatta Péter szerb királyt, a montenegrói fejedelmet és a román királyt. Mantegezza biztos forrásból tudja, hogy Munir basa a Bulgáriával való háboru ügyében tárgyalt az említett fejedelmekkel. Munir basa Romániának állítólag odaigérte a bolgár dunai provinciákat, amelyekre Romániának már régen táj a foga, Szerbia és Montenegró is kaptak ígéreteket arra az esetre, ha nyugton maradnak.

Annyi bizonyos, hogy Bulgária a Balkánon most már teljesen izolálva van. A szultán ezt jól tudja és a mostani pillanatot tartja legalkalmasabbnak Bulgária megtámadására.

Mantegezza azután leírja, hogy a török kormány nagy mennyiségű csapatokat és löszert indított a bolgár határra. A katonai külön vonatok éjjel-nappal közlekednek. Krupptól legutóbb 50 elsőrendű ágyu érkezett, Magyarországból meg 3000 lovat hoztak.

A macedon bándák ezalatt tovább működnek és mindennap érkeznek hírek megszárlásokról. Mantegezza hozzá teszi, hogy az európai csendőrség életbeléptetése óta a helyzet nemhogy javult volna, de rosszabbodott.

A kassai vivóverseny.

(Kik vesznek részt a versenyen? — A mérkőzők megérkezése. — Hová lett a vivómester?)

A Kassai Athletikai Club által rendezett országos vivóversenyre, a versenyzők ma szombaton este fél 8 órakor érkeznek a budapesti gyorsvonattal. Velük jön dr. Nagy Béla a Magyar Athletikai Szövetség vivó szakosztályának elnöke, aki ezúttal a kassai verseny juryjának társelnöke is lesz, valamint Lauber Dezső a Mac. titkára, aki szép vetített képekkel tarkított felolvasást fog tartani az olimpiai játékról.

A Magyar Athleta Club részéről a versenyen részt vesznek: Lestyánszky Dezső, Hámos Antal, Sajgó Jenő, Koczky Aladár, Camili Károly. A Nemzeti Vivó Club részéről: dr. Karosa Karsa Eörs. A fővárosi Vivó Clubból: dr. Földes Dezső és Stiller Mihály. Debrecenből: Lichtnecken András hadnagy, Nagyváradról: Schenker Zoltán hadnagy, Lőcséről: Csapp Zoltán és Szadlics Árpád.

A Kassai Athletikai Club részéről a versenyen részt vesznek: Lukács István százas, Jankó Miklós mérnök, Bölönyi Dénes intéző, Vécsey Elemér hadnagy, Illésy Zoltán mérnök, Wolfarth Nándor tiszthelyettes. dr. Birkányi Gusztáv. Kár, hogy a Club legjobb vivói Ambrózy Gyula, dr. Horváth Lajos, a versenyre nem neveztek.

Különösnek találjuk azonban, hogy a Club jeles vivómesterét sem a plakátokon, sem az eddig kiadott Comünikékben meg nem nevezi. Pedig ha a Kac részéről mérkőzésre kiállított versenyzők sikert aratnak, az Maione Vincenzó a kitűnő és szeretetre méltó olasz vivómester érdeme. Sajnáljuk azt is, hogy a verseny rendezésében neki tevékeny részt a Club elnöksége nem juttatott. Az ő kiváló és országszerte előnyösen méltatott vivó művészetét, a vivósportban való jártasságát a sportünnepek sikere érdekében föltétlenül foglalkoztatást kívánt volna. Mi tudjuk, minő lelkesedéssel és buzgalommal teljesíti dolgát s az a véleményünk, hogy a Clubnak is dicsőségére vált volna, ha hírneves mesterét Maione Vincenzót a nyilvánosság előtt előtérbe állítja. A Clubok saját mesterükkel rendszerint pompázni szoktak. Nem értjük miért mulasztotta el ezt a Kassai Athletikai Club, éppen Maione mesterrel szemben, akit dacára az elhallgatásnak Kassa gentlemann társadalma őszintén kedvel és méltat s aki a gyakorlatban is sportoló férfiak általános elismerését bírja.

Az égő halott.

— Kigyuladt a ravatal. —

Tűz egy halottas házban.

Tegnap este fél 9 óra tájban Molcsányi József kávéháztulajdonos, a főutca 91. sz. ház házmesteri lakása előtt elhaladva, a szobából erős, fojtó füstöt kitudulni látott. Be akart nyitni a lakásba, de az ajtót zárva találta. Erre fejszét ragadott s bezúzta az ajtót.

Mikor az ajtó a fejszecsapások alatt megnyílt, megdöbbentő látvány tárult szeméi elé. A szoba közepén egy kis gyermek ravatala tűzben állott. Bandurái János házmester feleségével ittas állapotban este 7 óra tájt hazulról eltávozott. Nem akartak a

gyermek hullával egy szobában éjszakázni s a Vámucaán lakó rokonaikhoz mentek éjjeli szállásra. A vizsgálat megállapítása szerint, Bandurái, mikor hazulról eltávozott, a gyermekravatal mellett égő gyertyákat eloltotta. A gyertya kanócáinak egy égő darabkája a ravatal mellett levő tenyőfából készült ruhaládába esett s a ruhát lángra gyújtotta. A láda faalkotmánya is tüzet fogott s a kicsapó lángok felgyújtották a ravatalt.

Molcsányi József éppen akkor hatolt a szobába, mikor már a koporsó és a gyermekhullán levő ruha is már égett. A tűz elborította az egész koporsót, leégett a kis halott ruháskája, végig leperzselődött kihült teteme, a haja leégett s a halotti merer arcol rettentően eltorzította a tűz. Molcsányi József bátor fellépése azonnal a tűz elfojtásához fogott és sikerült is neki a halottat az elhamvaskodástól, a szobaberendezést pedig a tűz pusztításától megmenteni.

A tűz elfojtása után érkezett haza Bandurái és a felesége, akik elszörnyülködve vették a pusztítás hírét.

A száguldó automobil

Kiborított élesztős-kocsi.

A veszélyes közlekedés.

Az automobil terjelesének őszintén örülünk. Ez végre is a haladás egyik nagyjelentőségű vívmánya s mindent, amit a fejlődő technika az emberiség szolgálatára produkál szívesen látunk. Nem az automobil ellen szólunk tehát, hanem azok ellen, akik nem tudnak vele úgy bánni, hogy abból másnak kára ne essék. Többször láttunk a forgalmas utcákon örülten száguldó és túlköltő automobilokat.

A vezetőnek mintegy kedve telik abban, hogy a gyalogjárókat megrémítse, a kocsin közlekedők lovait pedig megriassza. Ha egy-egy átjáró, vagy szekér-kocsi mellett vágat az automobil, nem lassítja meg a menetet, hanem túlkölt veszettül! Az ember ijedten riad meg, azt sem tudja, merre térjen ki, a lovak pedig megbokrosodnak s kész a veszedelem. Az automobil-tulajdonosok és vezetőktől elvárunk annyi emberiséget, hogy a mások testi épségét tiszteljék!

Ma reggel is a száguldó automobil hajt csinált. Fel mann Áron élesztős-kereskedő egylovas kis kocsiával lassan poroszkált a Széchenyi-liget előtti hidon. Szembe jött vele a 3-as számú automobil. A zakatolástól, prűszköléstől, túlköléstől és a vágató járműtől a jámbor lovacska megijedt, felésgodott és a kocsi kiborította s úgy vágatott vele egy darabig. E közben a kocsi és a lószerszám erősen megrongálódott s Friedmann Áron is, aki a lovat hajtotta könnyen megsérült. Az automobil persze nem állott meg, hanem mintha misem történt volna, rohant tovább. A rendőrség az automobil vezetőjét felelősségre vonja,

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítók telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 20.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

Napirend előtt Hodzsa Milán bejelent, hogy visszavonja Rakovszky István elnök

ellen beadott bizalmatlansági indítványát.

Az interpellációs könyv felolvasása után áttértek a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat folytatólagos részletes tárgyalására.

A tizenötödik szakasznál Putnok Mór, Goldis László, Kaufmann Géza, Viád Aurél, Draskóczy László és Szontagh Andor rövid megjegyzései után

Molnár János kijelenti, hogy alaposan áttanulmányozta a törvényjavaslatot, de nem tudja, hogy ki kérhet államségélyt. Javasolja, hogy államségély kérésére az iskola tartartó hatóságnak legyen joga.

Leitner Adolf módosítást ajánl, amely szerint a megszüntetett községi és felekezeti iskolák tanítóit az állam nevezze ki.

Damján Vazul rövid felszólalása után Vertán Endre előadó reflektál a felszólalásokra.

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy mindenben egyetért az előadó fejtegetéseivel.

A szakaszt jelentéktelen módosítással elfogadták.

Néhány szakasz tárgyalása után áttértek az interpellációkra.

Árvizek.

Óbecse, ápr. 20.

A Tisza a mára virradó éjjel Törökbecséhez tartozó kétezer holdnyi szántóföldet elöntött. A kár nagy. A lakosság menekül.

Az árvíz annyira megrongálta a pályatestet, hogy a forgalom Baranya Szt. Lőrinc és Masics állomások között szünetel.

Ugyancsak hasonló okból beszüntették a forgalmat Szerajevo és Bosznabrod között.

Nagy vihar.

Kömöczbánya, április 20.

Ma éjjel Kömöczbányán orkánzerű vihar volt, amely több házat megrongált. A vidéket magas hólepel borítja.

Gondnokság alá helyezett báró.

Budapest, április 20.

Az aradi törvényszék báró Wasszer Antalt elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Verekedés a bécsi egyetemen.

Bécs, április 20.

A bécsi egyetemen a német nemzeti és a klerikális diákok között véres verekedés támadt. A korláthoz szorított diákok alatt a korlát leszakadt. Többször megsebesültek. A verekedésnek a rendőrség közbelépése vetett véget.

Oroszországi állapotok.

Lodz, ápril 20.

Lodzban a munkások és katonák között véres összetűzés támadt. A katonaság fegyverét használta. Több munkás meghalt és megsebesült.

Szoha és Bugárszky

idény alatt 10 százalékkal olcsóbban készíttetnek.

czég felhívja a n. é. közönség b. figyelmét saját házukban **Fő-utca 28.** szám alatt levő molykár eleni megóvó intézetükre, hol úgy téli bundák, kabátok, szőnyegek s mindentéle szőrmeárúk a legolcsóbb árak mellett vállaltatnak el nyári gondozásra.

Javítások, átalakítások és megrendelések a nyári

UJDONSAGOK.

— A király Budapesten. Udvari körből jelentik, hogy a király május és június hónapokat a budai várpalotában és Gödöllőn fogja tölteni. Májusban vagy júniusban megtartják az udvari bált is, amely januárban a hannoverai királyné halála miatt elmaradt.

— A pénzügyi és gazdaságügy bizottság ülése. Kassa város pénzügyi és gazdaságügyi bizottsága tegnapi délután Eder Ödön polgármester elnöklete alatt ülést tartott. Elhatározták, hogy a garadnai birtokot a község lakosainak eladják, miáltal a város a birtokból befolyó jövedelmet megkétszerezi, azonkívül szociál-gazdasági hasznot is teljesít, amennyiben a garadnai fölmivelők földhöz jutván, nem fognak oly mértékben kivándorolni, mint eddig. Eladják ezenkívül a főutca 73. számú házat, mely már renoválásra szorul, valamint a Sörház-utcán, a főposta szomszédságában levő földszintes házat. Elhatározták a bizottság, hogy a városi házakban az összes lakások bérét emeli.

— A kassai autonóm-kör ülése. A kassai „Autonóm katolikus kör” szakosztályai tegnapi ülést tartottak. A társadalmi szakosztály dr. Bessenyei Béla elnöklete alatt egy albizottságot küldött ki a célból, hogy a nyári kirándulások és egyéb szórakoztató összejövetelek programját megállapítsák és a szakosztálynak előterjesztést tegyenek. E megbízatással tüntettek ki: dr. Bessenyei Béla elnöklete alatt: Aranyossy Andor, dr. Balogh István, Ferdinándy Gyula, Horváth Lajos, Janik Ferenc, Malaszi Ferenc, Ruszinkó Béla és Széman József. — Az irodalmi szakosztály dr. Máty Engelbert kir. főgazdát elnöklete alatt ülésezett, hogy a felolvasások sorrendjét megállapítsák. A megállapodás szerint az újabb felolvasási ciklus október közepén veszi kezdetét és a jövő évi április közepén fog véget érni. A most folyamatban levő ciklus viszont még három felolvasásból fog állni és pedig a máiból, amelyet dr. Máty Engelbert tart, azután április 24-én lesz a második, amikor is dr. Fischer-Colbrie Ágost püspök ül a felolvasó asztal elé s az utolsó felolvasás május 4-én lesz, s mindegyik délután fél 6 órakor kezdődik. Az utolsó felolvasó Karsai Ervin főgimnáziumi tanár lesz.

— Szünidei orvostanfolyam. A kolozsvári tudomány egyetem orvosi karának tanárai folyó évi május hó 27-től június hó 8-ig szünidei orvosi tanfolyamot tartanak. A tanfolyamról részletesebb felvilágosítást nyújt dr. Jancsó Miklós kolozsvári egyetemi magántanár.

— Pályázat segédjegyzői állásra. Doboz István abaujszántói főszolgabíró a felsődobszai és bodókváraljai segédjegyzői állásokra pályázatot hirdet. Javadalom: évi 500 korona államségély, mely megfelelő képesítés esetén 1000 koronára fog kiegészítettetni.

— Az aratás és katonaság. A honvédelmi miniszter — mint lapunknak írják — leiratban értesítette a Sárosmegyei Gazdasági Egyesületet, hogy kérelmét, miszerint a tényleges szolgálatban álló katonák az esetleges aratósztrájk esetén abbahagyott arató munkák végzésére kirendeltessenek, nem teljesítheti, valamint nem teljesítheti az egyesületnek azt a kérelmét sem, hogy aratósztrájk esetén a sztrájk vidékén illetékes tartalékos katonák tényleges szolgálatra behívassanak és aratásra kivezényeltessenek.

— Rotschild báróné — nem válik. Néhány lap azt írta, hogy báró Rotschildné Wertheimstein Rózsika az urától válik, mert Rotschild Charles báró egyszerűen hazaküldte. A dolgot most megtudta Rotschild

báróné is és egy újságíró előtt határozottan megcáfolja a pletykát. Szerinte rosszakarói koholták a hazug irt — mert amióta férjhez ment, vannak szép számmal, még pedig a nők között, akik irigylük boldogságát. Hogy mennyire koholt a hír, előmutatta egy Londonból—Nagyváradig szóló első osztályú vonat és hajó retur-jegyét. Az újságíró megkérdezte, hogy mikor határozta el magát arra, hogy hazalátogat?

— Elutazásom előtt egy nappal. Egész hirtelen történt a dolog. Valami bántotta a szívemet és én nem tudtam micsoda. Egyszerre aztán rájöttem, hogy mi a bajom. Hát bizony a honvágy emésztette, még pedig egyre jobban s úgy éreztem, csak úgy gyogyulok meg, ha csak kis időre is hazalátogatok a szülővárosomba. Bécsig a Cook egy embere kísért, aki ott megvár és visszakísér Londonba. Amikor aztán megjöttem, elolvastam az újságban, hogy az én Charlesom el akar válni tőlem. Mit tehettem volna? Előbb bosszankodtam, bevallom egy kicsit sirtam is, de aztán jót kacagtam rajta. Sőt, tudja mit tettem? Lefordítottam az újságcikket és elküldtem az uramnak Londonba.

— Nagy áremelkedés a gabonatözsdedén. A vetések állásáról a földművelésügyi miniszter által ma közzétett jelentés valószínűleg lázba ejtette ma a budapesti gabonatözsdedt. A vetések állapota eme jelentés szerint tényleg nem megfelelő. Pedig a jelentés szerkesztése csak a tizenötödik beérkezett tudósítások alapján történt és hogy azóta is, éppen csak a tegnapi napot kivéve folyvást kedvezőtlen hideg, esős időjárásunk volt, ebből a gabonatözsdeden arra következtetnek, hogy azóta nemhogy javult volna, hanem inkább még rosszabbodott a mezőgazdasági helyzet, Senki sem merete tehát ma már tagadni, hogy csakugyan baj van az őszi vetések körül. Képzeltető hát, mily türelmetlenül várta a spekuláció ma reggel az üzlet megnyitását. A kezdetet jelző csengetés még el sem hangzott egészen, amikor fűlsiketítő zsvajban és óriási, majdnem életveszélyes tolongás közepette nyomban megindult az üzlet. A megnyitás tehát roppant viharos volt, mindenki első akart lenni, aki a lehető legelősebb árfolyamok mellett a la hausse angazsálni akarta magát, de mindjárt a legelső kurzus is lényegesen drágább volt a tegnapi zárlatnál. Eleinte igen sürgős keresletre, amelylyel szemben alig volt valamelyes kínálat, még tovább emelkedtek az árfolyamok, később azonban a felszökött jegyzések a hausseisták egy részét nyereségi realizálásokra ösztönözték, minek folytán lassanként szaporodott a kínálat, a mi megakadályozta a további emelkedést úgy, hogy ettől fogva, bár folyvást igen élénk volt a forgalom, mégis csak aránylag szűk keretben ingadoztak az árfolyamok.

— Büntetés elől a halálba. Zsolnáról írják: Hrabovszky János rabói lakos afölötti bánatában, hogy gondatlanságból okozott emberölés miatt egy hónapot kell a trencsényi fogházban ülnie, kutba ugrott, honnan csak a holttestét húzták ki.

— A bevándorlók vallatása. Egy bécsi lap közli ma azt a kérdőívet, melyet legújabbban minden bevándorlóknak ki kell töltenie és két héttel előbb be kell szolgáltatnia a newyorki kikötői hatóságnak, még mielőtt rátehetné a lábát Amerika száraz földjére. A kérdőív egyes rovatai a következők: Teljes neve? Kora? Neme? Házasa-e vagy nőlen, vagy hajadon? Mi a címe és foglalkozása? Tud-e olvasni? Tud-e írni? Mi a nemzetisége (melyik állam kötelékébe tartozik)? Legutolsó tartózkodási helye? Utjának melyik a végállomása Amerikában? Van-e vasúti jegye odáig? Ki fizette a szállítási díját? Van-e ötven dollárja? Ha nincs: mennyi készpénze van? Volt-e már az Egyesült-Államokban? Ha igen: hol és mikor? Rokontárhoz vagy barátjához utazik-e s ha igen, hol laknak ezek? Volt-e már fogházba, szegények házába, vagy elmebeteg kórházába internálva. A közjótékonyság részéről volt-e már része valami támogatásban, s ha igen,

minőben? Többnejű-e? Anarkista-e? Igérték-e önnek munkát az esetre, ha idejön Amerikába? Nem béna vagy csonka-e? Ha igen, mi a sérülése, mikor és mi miatt keletkezett? Mekkora testének magassága, milyen arcának, hajának és szemének színe? Vannak-e különös ismertető jelei? Hol született? Arra a válaszra, amelyet e kérdésekre ad a bevándorló, a hatóság kívánatára meg is kell esküdni.

— Újabb földrengés Csilében. A táviratok már jelentették, hogy hétfőn nagy földrengés pusztított Mexikóban, de csak most érkeznek hírek arról, hogy ugyanakkor a földrengéssel kapcsolatban Csilét is újabb rettenetes elemi csapás érte. A földrengés következtében a Csilében levő nagyszámú tűzhányó hegyek közül többen kitértek és nagy pusztítást okoztak. Mint Newyorkból táviratozzák, az újabb földrengés egész Csilében óriási rémületet okozott, mert a lakosság még mindig a múlt évi szörnyű katasztrófa hatása alatt van, amely Valparaisot és vele több virágzó várost elpusztított. A rémületet fokozza a tűzhányó kitörése, mert a kiömlő láva óriás erdősegeket fölgyújtott. Attól tartanak, hogy a földrengésnek sok emberélet esett áldozatául.

— Egy apa rémtette. Lőcsei tudósítónk írja: Mika József szepes-olaszi lakos hirtelen megőrült s fölkapván fél éves gyermekét, a megáradt patakba dobta. A gyermek a vízbe fuladt.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Szombat, *A koldusdiák*.
Vasárnap, d. u. *Rab Mátyás*.
este, *A bajusz*.

Hétfő, Szabados Paula vendégfelléptével, *A dolovai nábob leánya*.

Kedden, Szabados Paula második vendégfelléptével, *Miss Hobbs*.

Szerdán, *Cserelányok*.

Csütörtökön, Gál Gyula ur, vendégfelléptével, *Erősek és gyengék*.

Pénteken, Gál Gyula ur második vendégfelléptével, *A vörös talár*.

Az ünnepelt Daniló.

— Pápai Lajos jutalomjátéka. —

Zsufolt nézőtér volt tanuja a Vig özvegy tegnapi esti 20-ik előadásának, mely egyuttal Pápay Lajost, a fardhatatlan kedélyű, mindég friss és vonzó Daniló jutalomjátéka volt.

Nem tulzás, ha ezt mondjuk, hogy a közönség főleg azért töltötte be a színház összes helyeit, hogy e fiatal és rokonszenves színész megérdemelt ünneplésében részt vegyen. A két Vig özvegy, Kállay és Várad már átessett a közönség kegyének szíves megnyilatkozásán. A publikum érezte, hogy adósságot kell lerónnia, mikor tegnap este a színházat megtöltötte, tartozást Pápayval szemben, kinek Danilója szinte gerince a nép-operett sikerének.

Pápay ezzel a szereppel nőtt nagyot a kassai közönség szemében. Az ő Danilója férfias, — és kedves, könnyelmű, vidám és csupa szívvel teli. Mikor tegnap este a színre lépett percekig tartó tapssal fogadták. A színpadról babéreső hullott reája, a zenekarból pedig két hatalmas koszorut és virágbokréta rejtett ajándékokat nyújtottak feléje. Az ünneplés persze minden jelenése után zúgó tapsokkal megismétlődött. Az ő kedvéért, mind a két Vig özvegy részt vett az előadásban. Az első és a harmadik felvonásban Kállay, a másodikban Várad uralta a közönség kedvét. Tapsban mindkettőnek bőven volt része.

— Szabados Paula vendégjátéka. Hétfőn este lép fel először Szabados Paula a Nemzeti Színház jeles művésznője. *A dolovai nábob* leányában, Szentirmayné szerepét játsza, s nem Vilmát, mint tegnap írtuk. Az élvezetesnek ígérkező vendégjáték iránt a közönség körében nagy az érdeklődés.

NYA NYA NYA NYA NYA NYA NYA NYA

Tölgyfa eladás.

Makrancz—pányi uradalmi erdőben szabad kézből eladó 164 darab vagyis 182 tömbméter műfa, melynek köbméterje loko erdő tizenhét korona. Bővebb felvilágosítással szolgál Kiss István uradalmi erdővéd Pányban, vasuti állomás Szepsi (Abaúj-m.)

NYA NYA NYA NYA NYA NYA NYA NYA

Minden harmadik nap egészen új műsor.

ELEKTRO- villamos színház

mozgó iénykép vállalat.

Naponként nagy előadást tart, minden este 6, 7, 8, 9 és 0 órákor, vasárnap délután 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órákor

a Royal vendéglő

kényelmesen berendezett külön termében.

Szigoruan családi jellegű műsor.

Helyárak: I. hely 80 fil., II. hely 60 fil., III. hely 40 fillér.

Tíz éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé a felét fizetik.

Nem mulik el nap újonság nélkül.

Feltűnést keltő újonságok.

= Csakis elsőrangú mutatványok. =

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz”-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbárák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8—10 óráig s délután 1—4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix”.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

ÉRTESETÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi $3\frac{1}{2}$ százalék mellett elhelyezett betétek kamatlábát f. hó 1-től

4 SZÁZALÉKRA EMELTÜK

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli. Kassa, 1906. november 2.

AZ IGAZGATÓSÁG.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán adómentes

≡ 4%-kal ≡

a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvénnyeket díjtalanul vált be. — Felvilágosítások készséggel adóznak.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ≡≡≡ KORONA SÖR ≡≡≡ SÖTÉT BAJOR-SÖR

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-koosjainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, különben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST